

1.2. Արտադրություն (ծառայություններ)

1.2.1. Արդյունաբերություն

Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը և իրացումը: 2012թ. հանրապետությունում, ըստ 346 տնտեսավարող սուբյեկտներից ստացված հաշվետվությունների տվյալների, փաստացի գներով, թողարկվել է 40871.7 մլն դրամի արդյունաբերական արտադրանք, իրացվել է 40042.6 մլն դրամի պատրաստի արտադրանք, որից՝ ԱՊՀ երկրներում՝ 12886.9 մլն դրամի, այլ երկրներում՝ 542.2 մլն դրամի արտադրանք: ԱՊՀ երկրներում իրացված արտադրանքի ծավալը նախորդ տարվա նկատմամբ կազմել է 60.0 տոկոս, իսկ այլ երկրներում՝ 143.8 տոկոս:

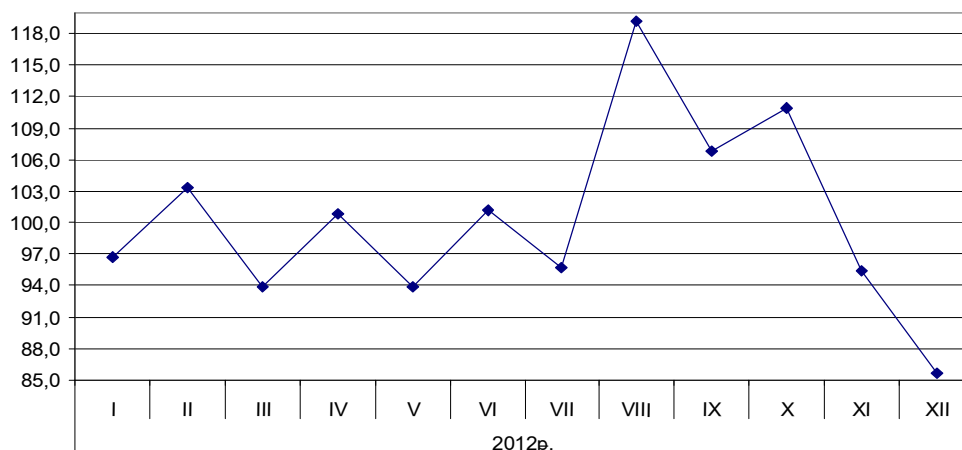
2011թ. նկատմամբ արդյունաբերական արտադրանքի ֆիզիկական ծավալի ինդեքսը կազմել է 99.2 տոկոս, իսկ առանց էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրության և բաշխման՝ 95.5 տոկոս:

Արդյունաբերական արտադրանքի կառուցվածքում պետական և ոչ պետական հատվածների տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից թողարկված արտադրանքի տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար՝ 25.4 տոկոս և 74.6 տոկոս՝ 2011թ. համապատասխանաբար 21.1 և 78.9 տոկոսի դիմաց:

Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը և արտադրության ինդեքսները, 2012թ.

	Թողարկված արտադրանքի (աշխատանքների, ծառայությունների) ծավալը, ընթացիկ գներով, մլն դրամ	տոկոսներով	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	2902.7	96.8	56.3
Փետրվար	3113.0	103.4	107.2
Մարտ	3591.0	93.9	115.4
I եռամսյակ	9606.7	97.7	75.5
Ապրիլ	3214.7	100.8	89.5
Մայիս	3061.7	93.9	95.2
Հունիս	3224.9	101.1	105.3
II եռամսյակ	9501.3	98.5	98.9
Հունվար-հունիս	19108.0	98.1	X
Հուլիս	3135.2	95.8	97.2
Օգոստոս	3000.9	119.1	95.7
Սեպտեմբեր	3435.6	106.8	114.5
III եռամսյակ	9571.7	106.2	100.7
Հունվար-սեպտեմբեր	28679.7	100.7	X
Հոկտեմբեր	4036.9	110.9	117.5
Նոյեմբեր	3657.3	95.4	90.6
Դեկտեմբեր	4497.8	85.7	123.0
IV եռամսյակ	12192.0	95.8	127.4
Հունվար-դեկտեմբեր	40871.7	99.2	X

Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալի դինամիկան ըստ ամիսների՝ տոկոսներով նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ

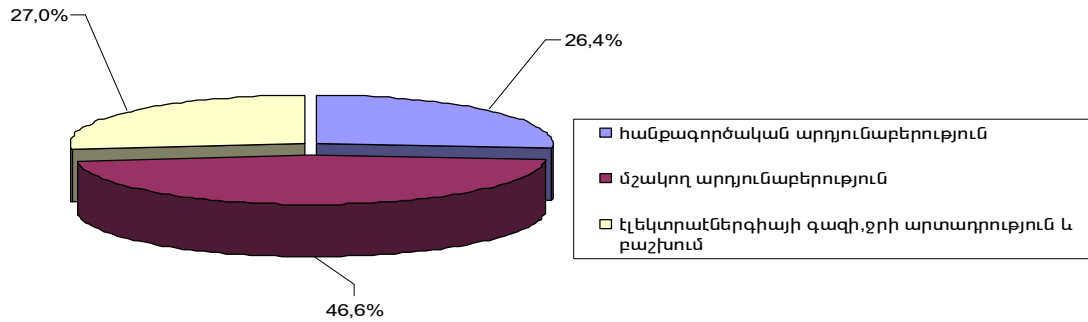
Արդյունաբերական արտադրանքի արտադրություն
ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների, 2012թ.

/մլն դրամ/

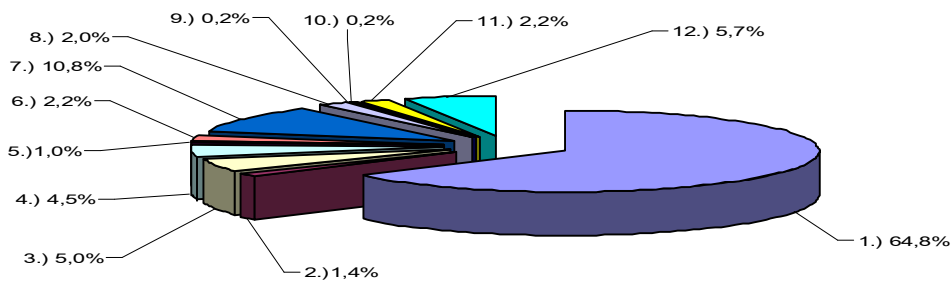
	Արտադրանքի (աշխատանքների, ծառայությունների) ծավալը, փաստացի գներով ¹	Պատրաստի արտադրանքի իրացումը, փաստացի գներով ¹	Արդյունաբերական արտադրանքի ֆիզիկական ծավալի ինդեքսը, տոկոսով
Ամբողջ արդյունաբերությունը	40871.7	40042.6	99.2
այդ թվում՝			
հանքագործական արդյունաբերություն	10807.6	10399.6	76.8
որից՝			
մետաղե հանքաքարերի արդյունահանում հանքագործական արդյունաբերության այլ ճյուղեր	9481.4 1326.2	9504.9 894.7	71.0 184.3
մշակող արդյունաբերություն	19038.1	18617.0	110.9
որից՝			
սննդամթերքների, ներառյալ խմիչքների արտադրություն	12342.8	12588.2	113.2
հագուստի արտադրություն, մորթու մշակում և ներկում կաշվի, կաշվե արտադրատեսակների և կոշիկների արտադրություն	264.0 958.6	271.9 816.8	103.2 121.8
բնափայտի մշակում և փայտե արտադրատեսակների արտադրություն	845.5	794.5	118.0
հրատարակչական և պոլիգրաֆիական գործունեություն, գրանցված տեղեկատվություն պարունակող կրիչների բազմացում ռետինե և պլաստմասայե արտադրատեսակների արտադրություն	196.0 417.3	195.5 120.6	103.8 79.5
այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն	2058.2	1900.9	100.7
պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն	387.1	386.9	93.9
մեքենաների և սարքավորանքի արտադրություն ռադիոյի, հեռուստատեսության և կապի համար սարքավորանքի արտադրություն	39.0 28.1	39.0 22.2	106.8 122.2
բժշկական սարքավորանքի, չափիչ և օպտիկական սարքերի, ժամացույցների արտադրություն կահույքի և ուրիշ խմբավորումներում, չներառված այլ արտադրատեսակների արտադրություն	411.5 1090.0	411.5 1069.0	2.3 անգ. 100.3
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում	11026.0	11026.0	110.6
որանից՝			
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, տաք ջրի և գոլորշու արտադրություն և բաշխում	11026.0	11026.0	110.6
որից՝			
Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն և բաշխում գազի արտադրություն, գազակերպ վառելիքի բաշխում խողովակաշարերով գոլորշու և տաք ջրի մատակարարում ջրի հավաքում, մաքրում և բաշխում	6783.4 3675.1 246.1 321.4	6783.4 3675.1 246.1 321.4	115.6 102.7 123.3 98.3

¹ Հաշվարկված են առանց ավելացված արժեքի և սկզիզային հարկերի

Արդյունաբերական արտադրանքի կառուցվածքն
ըստ արտադրության բաժինների, 2012թ.

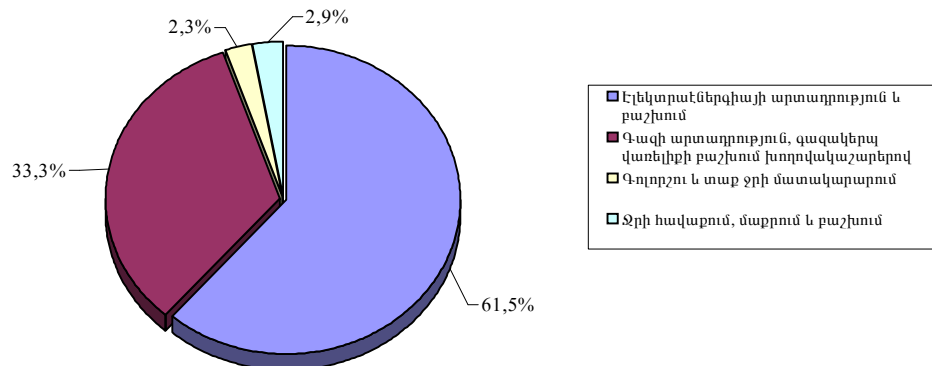

Մշակող արդյունաբերություն

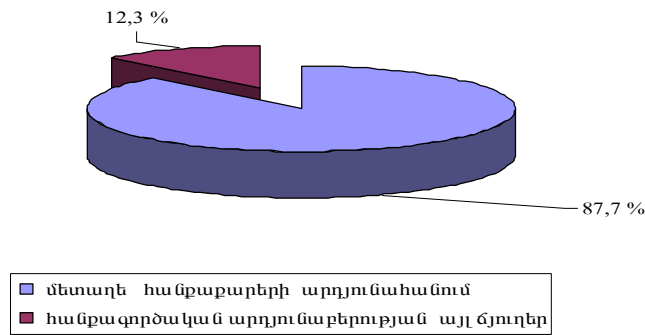

1. սննդամթերքների, ներառյալ խմիչքները արտադրություն
2. հագուստի արտադրություն, մորթու մշակում և ներկում
3. կաշվի, կաշվե արտադրատեսակների և կոշիկեղենի արտադրություն
4. բնափայտի մշակում և փայտե արտադրատեսակների արտադրություն
5. հրատարակչական և պոլիգրաֆիական գործունեություն, գրանցված տեղեկատվություն պարունակող կրիչների բազմացում
6. ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրություն
7. այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն
8. պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն
9. մեքենաների սարքավորումների արտադրություն
10. ռադիոյի, հեռուստատեսության և կապի սարքերի ու սարքավորումների արտադրություն
11. բժշկական սարքավորանքի, չափիչ և օպտիկական սարքերի, ժամացույցների արտադրություն
12. կահույքի արտադրություն, այլ կատեգորիաների մեջ չմտցված պատրաստի իրերի արտադրություն

Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում

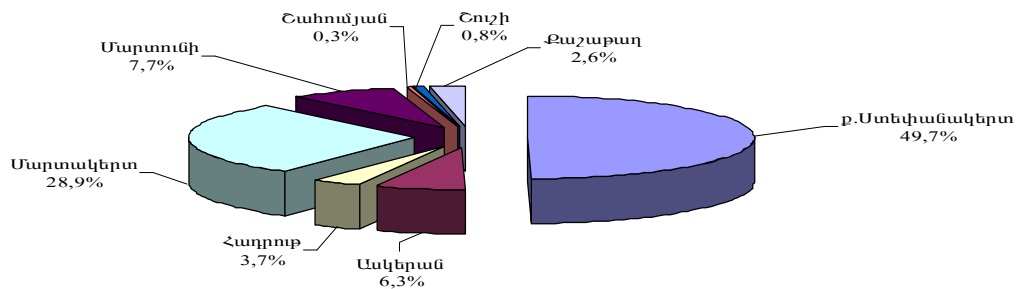
Հանքագործական արդյունաբերություն

Տարածքային կտրվածքով նախորդ տարվա նկատմամբ արդյունաբերական արտադրանքի արտադրության ծավալն ավելացել է Ստեփանակերտ քաղաքում և հանրապետության բոլոր շրջաններում, բացի Մարտակերտի շրջանից:

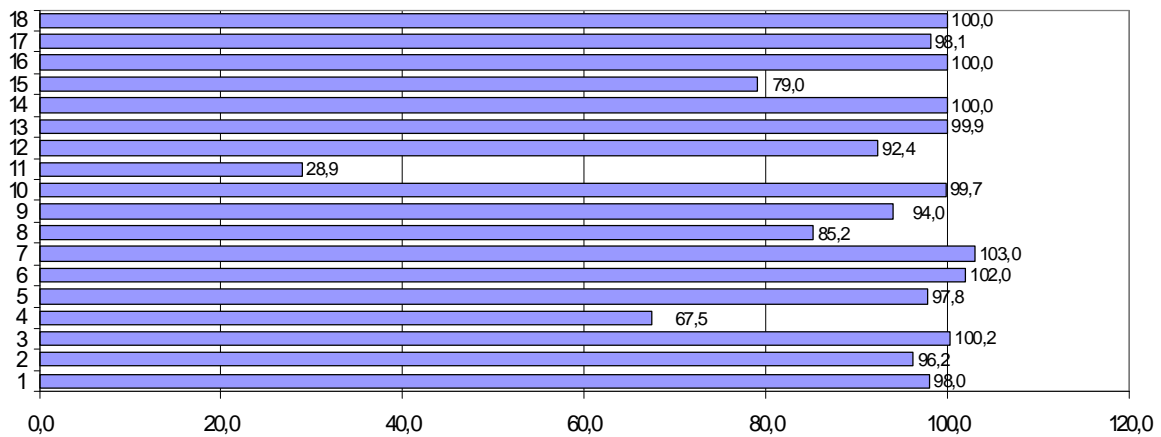
Հարկ է նշել, որ Ստեփանակերտ քաղաքի արդյունաբերական կազմակերպությունների կողմից քողարկվել է ընդհանուր արդյունաբերական արտադրանքի 49.7 տոկոսը, իսկ շրջաններից ամենամեծ մասնաբաժինն ունի Մարտակերտի շրջանը՝ 28.9 տոկոս:

Արդյունաբերական արտադրանքի կառուցվածքն ըստ հանրապետության շրջանների, 2012թ.

2012թ. քողարկված 40871.7 մլն դրամի արտադրանքի դիմաց իրացվել է 40042.6 մլն դրամի պատրաստի արտադրանք կամ 98.0 տոկոսը:

Արդյունաբերական արտադրանքի իրացվելիությունն ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների (տոկոսներով)

1. Ամբողջ արդյունաբերությունը
2. Հանքագործական արդյունաբերություն
3. մետաղե հանքաքարերի արդյունահանում
4. հանքագործական արդյունաբերության այլ ճյուղեր
5. Մշակող արդյունաբերություն

6. սննդամթերքների, ներառյալ խմիչքների արտադրություն
7. հագուստի արտադրություն, մորթու մշակում և ներկում
8. կաշվի, կաշվե արտադրատեսակների և կոշիկների արտադրություն
9. բնավայտի մշակում և փայտե արտադրատեսակների արտադրություն
10. հրատարակչական և պոլիգրաֆիական գործունեություն, գրանցված տեղեկատվություն պարունակող կրիչների բազմացում
11. ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրություն
12. այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն
13. պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն
14. մեքենաների և սարքավորանքի արտադրություն
15. ռադիոյի, հեռուստատեսության և կապի համար սարքավորանքի արտադրություն
16. բժշկական սարքավորանքի, չափիչ և օպտիկական սարքերի, ժամացույցների արտադրություն
17. կահույքի և ուրիշ խմբավորումներում չներառված այլ արտադրատեսակների արտադրություն
18. էլեկտրատեղակայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում

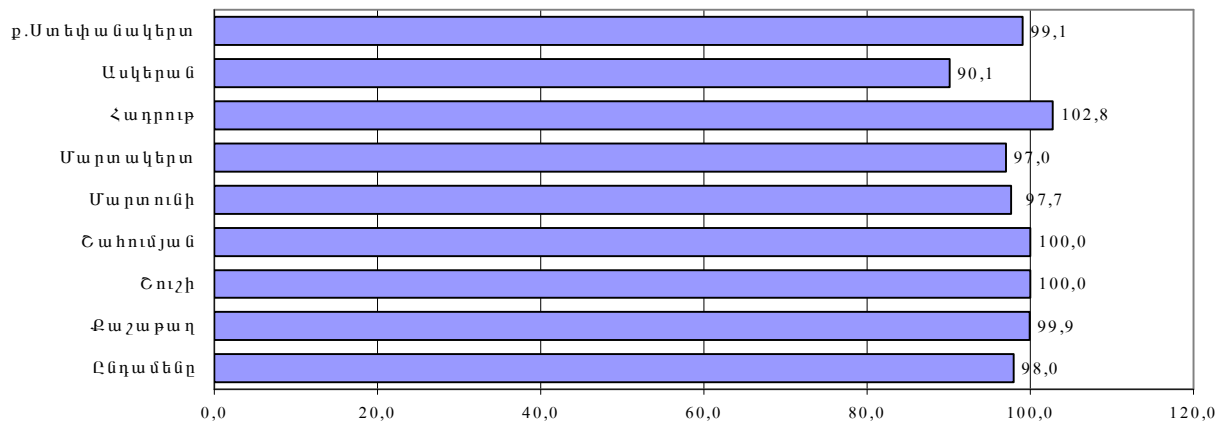
Տնտեսական գործունեության տեսակների կտրվածքով իրացվելիության մակագազյուն մակարդակ է արձանագրվել ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրության բնագավառում, որտեղ իրացված արտադրանքի հարաբերակցությունը թողարկված արտադրանքի ծավալի նկատմամբ կազմել է 28.9 տոկոս: Իր հերթին, տվյալ ցուցանիշի առավել բարձր մակարդակ է դիտարկվել հագուստի արտադրության, մորթու մշակման և ներկման (103.0), սննդամթերքների, ներառյալ խմիչքների արտադրության (102.0) և մետաղե հանքաքարերի արդյունահանման (100.2) բնագավառներում:

2012թ. արդյունաբերական արտադրանքի արտադրությունը և իրացումն ըստ շրջանների բնութագրվում է հետևյալ տվյալներով.

Արդյունաբերական արտադրանքի արտադրությունը և իրացումն ըստ շրջանների 2011-2012թթ.

	Արտադրանքի /աշխատանքների, ծառայությունների/ ծավալը, փաստացի գներով /մլն դրամ/		Պատրաստի արտադրանքի իրացումը, փաստացի գներով /մլն դրամ/		Իրացված արտադրանքը տոկոսներով թողարկված արտադրանքի ծավալի նկատմամբ	
	2011թ.	2012թ.	2011թ.	2012թ.	2011թ.	2012թ.
Ընդամենը	45822.5	40871.7	45596.2	40042.6	99.5	98.0
աղյուսակում՝						
բ.Ստեփանակերտ	19729.1	20307.2	19462.6	20122.7	98.6	99.1
Ասկերան	2587.9	2583.3	2302.3	2327.2	89.0	90.1
Հաղրուք	1221.8	1524.5	1234.7	1566.5	101.1	102.8
Մարտակերտ	19338.3	11814.5	19683.6	11458.5	101.8	97.0
Մարտունի	1833.3	3147.0	1800.9	3073.4	98.2	97.7
Շահումյան	92.6	102.1	92.6	102.1	100.0	100.0
Շուշի	298.6	327.8	298.6	327.8	100.0	100.0
Քաշաթաղ	720.9	1065.3	720.9	1064.4	100.0	99.9

Արդյունաբերական արտադրանքի իրացվելիության մակարդակն ըստ շրջանների (տոկոսներով), 2012թ.

Տարածքային կտրվածքով իրացվելիության ամենացածր մակարդակը դիտվել է Ասկերանի շրջանում՝ 90.1 տոկոս:

2012թ. արդյունաբերա-արտադրական անձնակազմի միջին ցուցակային թվաքանակը նախորդ տարվա համեմատ կազմել է 106.2 տոկոս, ընդ որում՝ հանքագործական արդյունաբերությունում՝ գրանցվել է 8.1 տոկոս, մշակող արդյունաբերությունում՝ 4.1 տոկոս, էլեկտրատեղակայի, գազի, ջրի արտադրության և բաշխման ոլորտում՝ 8.2 տոկոս աճ:

Արդյունաբերությունում գրավածների միջին տարեկան ցուցակային թվաքանակը 2011-2012 թթ.

/համապատասխան ժամանակաշրջանի միջին ցուցակային թիվը, մարդ/			
	2011թ.	2012թ.	Դինամիկայի ինդեքսը (տոկոսներով)
Ամբողջ արդյունաբերությունը	5462	5803	106.2
Հանքագործական արդյունաբերություն	1117	1207	108.1
Մշակող արդյունաբերություն	2530	2633	104.1
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում	1815	1963	108.2

Սեկ աշխատողի կողմից արտադրված արտադրանքն արդյունաբերական կազմակերպություններում 2012թ. կազմել է 7043.2 հազ. դրամ, ինչը նախորդ տարվա համեմատ համադրելի գներով նվազել է 501.5 հազ. դրամով կամ 6.6 տոկոսով:

Արդյունաբերական արտադրանքի արտադրության և իրացման ծավալները, ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի*, 2012թ.

	Տնտեսավարող սուբյեկտների քանակը	Տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	Աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը, մարդ	Տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	Թողարկված արտադրանքի (աշխատանքների, ծառայությունների) ծավալը, ընթացիկ գներով, մլն դրամ	Տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	Պատաստի արտադրանքի իրացումը, ընթացիկ գներով, մլն դրամ	Տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը ԼՂՀ այդ թվում՝	346	100.0	5803	100.0	40871.7	100.0	40042.6	100.0
մինչև 5 մարդ (գերփոքր)	235	67.9	502	8.6	2198.9	5.4	2143.9	5.4
6-50 մարդ (փոքր)	89	25.7	1445	24.9	12112.9	29.6	11221.7	28.0
51-100 մարդ (միջին)	8	2.3	543	9.4	3383.2	8.3	3484.4	8.7
101 և ավելի մարդ (խոշոր)	14	4.1	3313	57.1	23176.7	56.7	23192.6	57.9

*)Սույն բաշխվածությունը իրականացված է «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ԼՂՀ օրենքի համաձայն

Արդյունաբերական կազմակերպությունների ընդհանուր քանակում գերակշռել են գերփոքր և փոքր կազմակերպությունները, որոնց տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար 67.9 և 25.7 տոկոս: Հատկանշանական է, որ 93.6 տոկոս կազմող գերփոքր և փոքր կազմակերպությունները թողարկել են արդյունաբերական արտադրանքի ընդհանուր ծավալի 35.0 տոկոսը, այն դեպքում, երբ կազմակերպությունների ընդհանուր թվաքանակում 6.4 տոկոս կազմող միջին և խոշոր կազմակերպություններին բաժին է ընկել արդյունաբերական արտադրանքի ամբողջ ծավալի 65.0 տոկոսը:

Սպառողական ապրանքների արտադրության ծավալը

/հաշվետու տարվա համադրելի բացթողնման գներով, մլն դրամ/					
	2011թ.	Տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	2012թ.	Տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	Դինամիկայի ինդեքսը (տոկոսներով)
Սպառողական ապրանքներ, ընդամենը	10267.7	100.0	12046.0	100.0	117.3
այդ թվում՝					
պարենային ապրանքներ	9205.4	89.6	10634.1	88.3	115.5
ոգելից խմիչքներ	901.1	8.8	1207.2	10.0	134.0
ոչ պարենային ապրանքներ, ընդամենը	161.2	1.6	204.7	1.7	127.0
այդ թվում՝					
թեթև արդյունաբերության	0.8	-	-	-	-
վշակութակենցաղային և տնտեսական նշանակության	160.4	1.6	204.7	1.7	127.6

Ծանոթություն. Սպառողական ապրանքները հաշվարկված են առանց ավելացված արժեքի և ակցիզային հարկերի

ԻՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Հաշվետու ժամանակահատվածում սպառողական ապրանքների արտադրության ծավալը կազմել է 12046.0 մլն դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 10267.7 մլն դրամի դիմաց, աճը կազմել է 17.3 տոկոս:

Հիմնական ապրանքատեսակների արտադրության դինամիկան
(բնեղեն արտահայտությամբ)

	Չափման միավորը	2011թ.	2012թ.	Աճի տեմպը, տոկոսով
Էլեկտրական էներգիայի արտադրությունը (սեփական արտ.)	մլն կվտ/ժ	120.0	164.1	136.8
Մշակութակենցողային նշանակության ապրանքներ*	հազ.դրամ	584279.5	599262.2	102.6
<i>որից՝ կ ա հ ու յ թ</i>	<i>հազ.դրամ</i>	<i>584279.5</i>	<i>599262.2</i>	<i>102.6</i>
Կիր	տ	59.0	5.5	9.3
Գաջ	տ	4888.4	3979.0	81.4
Շինաքար	ք.մ	3571.8	1829.8	51.2
Բետոն	խ.մ	29879.1	23279.8	77.9
Ավազ	խ.մ	34895.0	33379.4	95.7
Խիճ	խ.մ	46365.0	75511.5	162.9
Ասֆալտ	տ	-	6838.6	-
Երեսապատման սալեր	ք.մ	28190.6	27999.1	99.3
Մարմարե բլոկներ	խ.մ	439.4	325.4	74.1
Գրանիտե սալեր	ք.մ	76.6	-	-
Եզրային քարեր	զծ.մ.	5331.5	4076.5	76.5
Պատուհանի կառուցահատված (բլոկ)	ք.մ	8869.1	7055.0	79.5
<i>որից՝ ալյումինե կառուցվածքներ</i>	<i>ք.մ</i>	<i>8576.8</i>	<i>6866.0</i>	<i>80.1</i>
Դռների կառուցահատված	ք.մ	4954.5	4463.4	90.1
Կարած ապրանքներ*	հազ.դրամ	255777.0	263961.0	103.2
Կոշիկ	հազ.գույգ	100.6	109.2	108.5
Կոնդենսատորներ	հազ.հատ	14.5	-	-
Խաղողի գինի	հազ.լիտր	173.6	222.8	128.3
Օղի	հազ.լիտր	802.4	747.7	93.2
<i>որից՝ թթի օղի</i>		<i>32.3</i>	<i>46.6</i>	<i>144.3</i>
Կոնյակ	հազ.լիտր	5.3	3.8	71.7
Ոչ ակոհոլային ըմպելիքներ	հազ.լիտր	575.7	677.0	117.6
Հանքային ջրեր	հազ 0.5լ. շիշ	10.2	-	-
Միս	տ	144.6	733.4	5.1 անգ.
Կարագ գյուղացիական	տ	14.9	22.9	153.7
Պանիր	տ	68.8	156.9	2.3 անգ.
Կաթ	տ	194.1	268.0	138.1
Կաթնաշոռ	տ	182.3	234.3	128.5
Թթվասեր	տ	660.1	860.3	130.3
Մածուն	տ	388.5	539.0	138.7
Թան	տ	48.1	75.0	155.9
Այուր	տ	9396.0	9145.8	97.3
Մակարոնեղեն	տ	317.9	176.2	55.4
Պոլիէթիլենային խողովակներ	հազ.զծ.մ.	458.8	331.8	72.3
Կաղնե տակառներ	հազ. լիտր	292.3	173.9	59.5
Մանրատախտակ	ք.մ	2590.6	-	-
Խտանյութ	թ.տ.մ.	24038.0	17065.0	71.0
	չ.տ.մ.	21893.0	15247.0	69.6

ԻՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Չափման միավորը	2011թ.	2012թ.	Աճի տեմպը, տոկոսով
Հանքաքար	չ.տ.մ.	335924.0	252385.0	75.1
Քարածուխ	տ	-	63132.0	-
Սղոցանյութ	խ.մ	478.9	2372.9	5.0 անգ.
Վառելափայտ	խ.մ	16173.1	22440.0	138.7
Հաց և հացաբուլկեղեն	տ	16258.6	17714.3	109.0
Պահածոներ*	մլն դրամ	582.0	548.1	94.2
Հրուշակեղեն	տ	91.3	106.4	116.5
Չավարեղեն	տ	18.0	10.3	57.2

*) Հաշվարկված են առանց ավելացված արժեքի և ակցիզային հարկերի